

SÚDNA RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

313/2021

UZNESENIE SÚDNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 15. decembra 2021

k etickým dilemám,

Súdna rada Slovenskej republiky

po prerokovaní etickej dilemy – ocenenia sudcov udelené zastupiteľským úradom cudzieho štátu

s c h v a ľ u j e

stanovisko k etickej dileme – ocenenia sudcov udelené zastupiteľským úradom cudzieho štátu, ktoré tvorí prílohu tohto uznesenia.

Overovateľ: Andrej Majerník

Ján Mazák
p r e d s e d a
Súdnej rady Slovenskej republiky

Príloha k uzneseniu č. 313/2021 Stanovisko k etickej dileme

Medzinárodné ocenenie sudcu samo o sebe nemôže byť vylúčené, pretože môže byť prejavom úcty a rešpektu cudzieho štátu, nadnárodnej organizácie alebo mimovládnej organizácie voči sudcovi, ako i súdnictvu, na druhej strane však nemôže ujsť pozornosti oceneného, že čo i len honorárne ocenenie nepochybne môže legitimizovať cudziu autoritársku moc, ktorá nerešpektuje princípy právneho štátu, porušuje ľudské práva a slobody.

Ocenenie zastupiteľským úradom (veľvyslanectvom) cudzieho štátu nemôže zasahovať do vnútroštátnej suverenity súdnej moci; súdna moc disponuje nezávislosťou a nie vnútroštátnou suverenitou, ktorá patrí štátu ako takému.

Ak je ocenenie udelené zastupiteľským orgánom členského štátu Európskej únie v zásade nevzniká problém. Základom pre taký záver je to, že podľa článku 2 Zmluvy o Európskej únii je Únia založená na hodnotách úcty k ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a rešpektovania ľudských práv vrátane práv osôb patriacich k menšinám.

Etická komisia zastáva názor, že pri zvažovaní toho, či má sudca akceptovať ponúknuté ocenenie či už zastupiteľského úradu cudzieho štátu, národných inštitúcií ale aj medzinárodnej inštitúcie, je na mieste vždy opatrnosť a obozretnosť.

V prípade pochybnosti je vhodné prekonzultovať prijatie zahraničného ocenenia príslušnými stavovskými organizáciami, súdnou radou alebo ministrom zahraničných vecí, aby nedochádzalo k porušeniu princípu apolitickej sudcu.

Sudca nesmie zneužívať status a prestíž sudcovského úradu na získavanie osobnej priazne, výhod alebo ocenení. V situáciách, v ktorých má sudca pochybnosti o vhodnosti prijatia navrhovaného ocenenia, nič mu nebráni, aby požiadal o radu/odpoveď na etickú dilemu Etickú komisiu súdnej rady.

Bez ohľadu na to, či ide o ocenenie, ktoré súvisí s výkonom funkcie sudcu alebo ide o ocenenie jeho výnimočných aktivít alebo mimoriadneho činu, sudca by sa mal podrobiť testu prijateľnosti ocenenia a to, zodpovedaním si najmä nasledujúcich otázok: 1/ Kto (aký cudzí štát resp. organizácia) oceňuje sudcu, 2/ Za čo sa ocenenie udeľuje, 3/ Či možno vylúčiť, že s ponukou ocenenia nie je spojená žiadna podmienka, či očakávanie, že má sudca niečo vykonať alebo naopak nemá vykonať v rámci plnenia svojich sudcovských povinností či už v prebiehajúcich alebo budúcich sporoch, o ktorých sudca raz môže rozhodovať.

Ak na uvedené kľúčové otázky dokáže sudca odpovedať s vylúčením rizík a pochybností (najmä o dobrom mene, povesti a úmysle oceňujúceho), potom nie je problematické a ani v rozpore s etickými zásadami, ak sudca prijme ocenenie.

Nemožno pochybovať o tom, že prijatie finančných prostriedkov, ktoré sú niekedy súčasťou ocenenia, aby mohlo vzbudiť doje, že môže ovplyvniť sudcovo rozhodovanie, preto v prípade, ak súčasťou ocenenia je aj finančná odmena, ktorej sa nedá vopred vzdať, sudca by sa mal inšpirovať dobrým príkladom sudkyne Ruth Bader Ginsburg, ktorá sa rozhodla finančné odmeny, ktoré získala oceneniami venovať v prospech všeobecne uznávaných najmä vzdelávacích, humanitných alebo charitatívnych organizácií.

Pochybnosť o nezaujatosti sudcu, ktorý prijal ocenenie zastupiteľského orgánu cudzieho štátu by mohli vznikaf len v prípade, ak by stranou v spore bol tento štát ako právnická osoba; v takomto prípade sa musia uplatniť všeobecné dôvody na vylúčenie sudcu pre pochybnosti o jeho nezaujatosti.